महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय(उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१.

www.dhepune.gov.in Email- vishi.dhepune@nic.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९,२६०५१५१२,२६१२४६३९ फॅक्स ०२०/२६१११११५३

क्रमांक- युएनआय/(१९/१९)/अधी.३/विशि-१ / 5158 दिनांक- 28 MAR 2019

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.

२. कुलसचिव,
सर्व अकृषी विद्यापीठे,
महाराष्ट्र राज्य.

विषय- बिगर व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाची पात्रता व प्रक्रिया ठरविण्याबाबत.

१. शासन निर्णय क्रमांक युएसजी-२००३/(३३/०३)/२/विशि-४ दिनांक १६ एप्रिल, २००३
२. शासन पत्र क्रमांक संकीर्ण२०१९/प्र.क्र.७१/विशि-३ दिनांक २५ मार्च, २०१९

उपरोक्त विषयाबाबतचे संदर्भिय शासन निर्णय व शासन पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे, कृपया अवलोकनी घ्यावी.

वरील संदर्भिय पत्रानुसार कळविण्यात येते की, शासन निर्णय क्रमांक युएसजी-२००३/(३३/०३)/२/विशि-४ दिनांक १६ एप्रिल, २००३ च्या अनुषंगाने सर्व बिगर व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाच्या पात्रता व प्रक्रिया ठरविण्यात आल्याचे नमूद केलेले आहे.

या शासन निर्णयातील कलम क(३) मधील कला विज्ञान व वाणिज्य अभ्यासक्रम यामध्ये प्रवेश पात्रता महाराष्ट्र राज्य उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा मंडळाची (इयत्ता १२ वी) उत्तीर्ण किंवा शासनमान्य समकक्ष मंडळाची परीक्षा उत्तीर्ण .

तसेच प्रवेश प्रक्रियामध्ये खालील अटी आहेत.

१. कला वाणिज्य विज्ञान विद्याशाखेतील प्रवेश हे संस्था स्तरावर गुणवत्तेनुसार देण्यात येतील.

२. हे प्रवेश विद्यापीठ व शासन स्तरावरुन निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वाप्रमाणे देण्यात येतील.

३. व्यवस्थापनासाठी १५ टक्के जागा अभ्यासक्रमनिहाय ठेवण्यात येतील (शासकीय संस्था/महाविद्यालये वगळून)

४. उपरोक्त सर्व जागा गुणवत्तेनुसार भरुन प्रवेशातील प्रक्रियेत पारदर्शकता ठेवावी.

५. पारदर्शकता व गुणवत्ता यांचे पालन करण्याची जबाबदारी संस्थांवर राहील. मात्र या संदर्भात कोणत्याही तक्रारी आल्यास त्याची तपासणी करण्याचे अधिकार विद्यापीठ व शासनास राहतील.

६. कला विज्ञान वाणिज्य विद्याशाखेतर्गत विद्यापीठांनी सुरु केलेले नवीन अभ्यासक्रमाचे प्रवेश (उदा.बी.एम.एसए बी.एम.एम, बी.सी.एस, बी.एस्सी(आयटी) हे विद्यापीठाने वेळोवेळी ठरविलेल्या पध्दतीने केले जातील.

शासन निर्णयातील कलम (क)(३) मध्ये कला वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखेतील प्रवेशाबाबतच्या तरतूदीमध्ये व्यवस्थापनासाठी १५ % जागा अभ्यासक्रमनिहाय ठेवण्यात येतील (शासकीय संस्था/महाविद्यालय वगळून) अशी तरतूद नमूद केलेली आहे. या तरतूदीच्या अनुषंगाने व्यवस्थापनासाठी १५ टक्के जागा अभ्यासक्रमनिहाय ठेवण्याच्या अनुषंगाने आपल्या विद्यापीठामध्ये व विभागामध्ये काही न्यायालयीन प्रकरणे अथवा इतर काही प्रकरणे उद्‌भवली असल्यास सदर प्रकरणाबाबतची माहिती तात्काळ शासनास सादर करावयाची आहे.

त्यामुळे या प्रकरणी न्यायालयीन प्रकरणे अथवा इतर काही प्रकरणे उद्‌भवली असल्यास तात्काळ या संचालनालयास अद्ययावत माहितीसह कळविण्यात यावी.

(धनंजय नारखेडे)
सहसंचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

प्रत- मा.श्री सिध्दार्थ खरात, सहसचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-३२ यांना माहितीस्तव सादर.

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
जा. क./पात्रता/ 289
दिनांक 16 APR 2019

प्रति,

प्राचार्य/संचालक,
सर्व संलग्नीत महाविद्यालये,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

उपरोक्त महाराष्ट्र शासन यांचा बिगर व्यावसायिक संस्था व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाची पात्रता व प्रक्रीया ठरविण्याबाबत दिनांक २८ मार्च २०१९ रोजीच्या शासन निर्णय आपल्या माहीतीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी अग्रेशित करण्यात येत आहे.

कुलसचिव
15/4

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक: संकीर्ण २०१९/प्र.क्र.७१/विशि-३,
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक: २५ मार्च, २०१९.

प्रति,

संचालक,
उच्च शिक्षण,
पुणे.

विषय- **बिगर व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाची पात्रता व प्रक्रिया ठरविण्याबाबत.**

दिनांक १६ एप्रिल, २००३ ज्या शासन निर्णयातील कलम क(३) मध्ये व्यवस्थापनासाठी १५ टक्के जागा अभ्यासक्रम निहाय ठेवण्यात येतील (शासकीय महाविद्यालये/संस्था वगळून) असे नमूद केलेले असल्यामुळे सदरची तरतूद ही शासकीय महाविद्यालये व शासकीय संस्था वगळून खाजगी अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयांना लागू आहेत, असे अभिप्राय आपल्या दिनांक १५ मार्च, २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास प्राप्त झालेले आहे.

तथापि, व्यवस्थापनासाठी १५ टक्के जागा अभ्यासक्रम निहाय ठेवण्याच्या अनुषंगाने काही न्यायालयीन प्रकरणे अथवा इतर काही प्रकरणे उद्भवली असल्यास सदर प्रकरणाबाबतची अद्ययावत माहिती तात्काळ शासनास सादर करण्यात यावी.

Eligibility
Pl. tc the needful

(सिध्दार्थ खरात)
सहसचिव,महाराष्ट्र शासन

[illegible] कार्यालय
पुणे विद्यापीठ, पुणे-७.
[illegible] क्र. - [illegible]
विभाग -
दिनांक -
UNIVERSITY OF POONA
[illegible]
2049 (2)

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालानुसार शासकीय/खाजगी अनुदानित/विना अनुदानित, अल्पसंख्यांक अनुदानित/ अल्पसंख्यांक विना अनुदानित संस्थांच्या प्रवेश प्रक्रियेबाबत दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने अंमलात आणावयाचे धोरण - - बिगर व्यावसायिक संस्था

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : युएसजी २००३/(३३/०३)/२/विशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक १६ एप्रिल, २००३

प्रस्तावना :- टी. एम. ए. पै फौन्डेशन व इतर विरुद्ध कर्नाटक राज्य व इतर यांनी मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आलेल्या याचिका क्रमांक ३१७/१९९३ च्या संदर्भात मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या ११ न्यायाधिशांच्या खंडपीठापुढे सुनावणी होऊन दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २००२ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने निकाल दिला आहे. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने सर्वकष विचार करुन धोरण ठरविण्यासाठी मंत्रिमंडळ उपसमितीची स्थापना करण्यात आली होती. मंत्रिमंडळ उपसमितीने या संदर्भात वेळोवेळी शिक्षणाशी संबंधित सर्व घटकांबरोबर चर्चा करुन त्याचा अहवाल मंत्रिमंडळासमोर दिनांक २१ मार्च २००३ रोजी सादर केला. अहवालातील शिफारशींच्या अनुषंगाने मंत्रिमंडळाच्या दिनांक २४ मार्च, २००३ रोजी झालेल्या बैठकीत याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेतलेला आहे.

शासन निर्णय : शासन या आदेशाद्वारे सर्व बिगर व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था व महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाची पात्रता व प्रक्रिया खालील प्रमाणे ठरवित आहे :

(अ) शिक्षणशास्त्र अभ्यासक्रम

प्रवेश पात्रता

मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी परीक्षा उत्तीर्ण

प्रवेश प्रक्रिया

१) हे प्रवेश संस्था स्तरावर गुणवत्तेनुसार करण्यात येतील.

२) व्यवस्थापनासाठी १५ टक्के जागा अभ्यासक्रम निहाय ठेवण्यात येतील (शासकीय संस्था / महाविद्यालय वगळून).

कृ.मा.प./-

३) उपरोक्त सर्व जागा गुणवत्तेनुसार भरुन प्रवेशातील प्रक्रियेत पारदर्शकता ठेवावी.

४) पारदर्शकता व गुणवत्ता याचे पालन करण्याची जबाबदारी संस्थांवर राहील. मात्र या संदर्भात कोणत्याही तक्रारी आल्यास त्याची तपासणी करण्याचे अधिकार विद्यापीठ व शासनास राहतील.

(ब) विधी अभ्यासक्रम

प्रवेश पात्रता

(१) पाच वर्षांच्या विधी अभ्यासक्रमासाठी महाराष्ट्र राज्य उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा मंडळाची (इ.१२ वी.) परीक्षा उत्तीर्ण किंवा समकक्ष शासनमान्य मंडळाची परीक्षा उत्तीर्ण [illegible]

(२) तीन वर्षांच्या विधी अभ्यासक्रमासाठी मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी परीक्षा उत्तीर्ण [illegible]

प्रवेश प्रक्रिया [illegible]

(१) विधी अभ्यासक्रमाचा प्रवेश [illegible] गुणवत्तेनुसार करण्यात येईल. [illegible]

(२) व्यवस्थापन कोटा – १५ टक्के [illegible] राखीव ठेवण्यात येतील (शासकीय [illegible] महाविद्यालये वगळून).

(३) उपरोक्त सर्व जागा गुणवत्तेनुसार भरुन प्रवेशातील प्रक्रियेत पारदर्शकता ठेवावी.

(४) पारदर्शकता व गुणवत्ता याचे पालन करण्याची जबाबदारी संस्थांवर राहील. मात्र या संदर्भात कोणत्याही तक्रारी आल्यास त्याची तपासणी करण्याचे अधिकार विद्यापीठ व शासनास राहतील.

(क) कला, विज्ञान, वाणिज्य अभ्यासक्रम

प्रवेश पात्रता

महाराष्ट्र राज्य उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा मंडळाची (इ.१२ वी.) उत्तीर्ण किंवा शासनमान्य समकक्ष मंडळाची परीक्षा उत्तीर्ण.

प्रवेश प्रक्रिया

१) कला, वाणिज्य, विज्ञान विद्याशाखेतील प्रवेश हे संस्था स्तरावर गुणवत्तेनुसार देण्यात येतील.

(२) हे प्रवेश विद्यापीठ व शासन स्तरावरुन निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वाप्रमाणे देण्यात येतील.

(३) व्यवस्थापनासाठी १५ टक्के जागा अभ्यासक्रम निहाय ठेवण्यात येतील (शासकीय संस्था / महाविद्यालये वगळून).

(४) उपरोक्त सर्व जागा गुणवत्तेनुसार [illegible] प्रक्रियेत पारदर्शकता ठेवावी.

(५) पारदर्शकता व गुणवत्ता पाळण्याची [illegible] जबाबदारी संस्थांवर राहील. मात्र [illegible] तक्रारी आल्यास त्याची तपासणी करण्याचे अधिकार विद्यापीठ व शासनास राहतील.

(६) कला, विज्ञान, वाणिज्य विद्याशाखांतर्गत विद्यापीठांनी सुरु केलेले नवीन अभ्यासक्रमाचे प्रवेश (उदा. बी.एम.एस., बी.एम.एम., बी.सी.एस., बी.एस्सी (आय.टी.) हे विद्यापीठाने वेळोवेळी ठरविलेल्या पध्दतीने केले जातील.

(ड) कला, विज्ञान, वाणिज्य, विधी, शिक्षणशास्त्र या विषयांचे पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम

प्रवेश पात्रता

संबंधित विषयाच्या प्रवेशाकरिता विद्यापीठांनी ठरवून दिलेली किमान शैक्षणिक अर्हता धारण करणे आवश्यक

प्रवेश प्रक्रिया

१) कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षण शास्त्र या विद्याशाखेतील पदव्युत्तर पदवी प्रवेश हे संस्था स्तरावर / विद्यापीठ विभागावर गुणवत्तेनुसार देण्यात येतील.

२) पारदर्शकता व गुणवत्ता याचे पालन करण्याची जबाबदारी संस्थांवर राहील. मात्र या संदर्भात कोणत्याही तक्रारी आल्यास त्याची तपासणी करण्याचे अधिकार विद्यापीठ व शासनास राहतील.

(इ) इतर मुद्दे

- कला, विज्ञान, वाणिज्य विद्याशाखांतील पदवी अभ्यासक्रमांचे प्रवेश संस्था स्तरावर पूर्ण झाल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागांच्या संदर्भात सर्व महाविद्यालयांकडून उपलब्ध जागांची संख्या व प्रवेश न मिळालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या यांचा ताळमेळ घालण्याच्या दृष्टीने विद्यापीठ क्षेत्रात केंद्रीभूत पद्धतीने विद्यापीठाकडून उर्वरित प्रवेश देण्यात येतील.
- प्रवेश देताना आरक्षणाचे धोरण सर्व संस्थांना पूर्ववत लागेल व त्या संबंधीचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येत आहेत.
- बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे प्रवेश आता या संस्थांमार्फत करण्यात येत असल्यामुळे सर्व संस्थांनी आपल्या संस्थांमध्ये प्रवेश कसा देण्यात येईल याबाबतची माहिती पुस्तिका (Prospectus) तयार करून ती प्रसिद्ध करावी. त्यामध्ये एकूण जागा, आरक्षणासाठी ठेवण्यात आलेल्या जागा तसेच अभ्यासक्रमांची माहितीही द्यावी. त्याचप्रमाणे गेल्यावर्षी कोणत्या टक्केवारीला त्या महाविद्यालयातील जागा भरण्यात आलेल्या आहेत. त्याची मागील माहिती पुस्तिकेतून प्रसिद्ध करण्यात यावी.

हे आदेश सन २००३-२००४ या शैक्षणिक वर्षापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स्वाक्षरी)

(अ. मा. पट्टलवार)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. कुलपतीं व राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन मलबार हिल, मुंबई,

२. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० प्रती).